

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 46 ust 5 i 6 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, z późn. zm.). Zgodnie przepisami ustawy – Prawo energetyczne, minister właściwy do spraw energii, po zasięgnięciu opinii Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło.

Celem realizacji transformacji polskiego ciepłownictwa jest konieczność opracowania nowego modelu rynku ciepła, z koniecznością uwzględnienia akceptowalności cen ciepła przez odbiorców, a równocześnie – co najistotniejsze – umożliwienia pokrycia kosztów uzasadnionych wraz ze zwrotem z zainwestowanego kapitału przedsiębiorstwom energetycznym eksploatującym źródła, w których ciepło jest wytwarzane w jednostkach kogeneracji, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność. Bez spełnienia tego warunku nie może być realizowana transformacja polskiego ciepłownictwa.

Projektowana zmiana rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 7 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz. U. poz. 718, z późn. zm.), koresponduje z realizacją Polityki energetycznej Polski do 2040 r. (PEP2040), która zakłada zwiększenie wykorzystania ciepła systemowego. PEP 2040 zakłada m.in. wzrost o 1,5 mln gospodarstw domowych przyłączonych do sieci ciepłowniczej w 2030 r., spełnienie przez 85% systemów ciepłowniczych lub chłodniczych o mocy powyżej 5 MW kryterium efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego oraz istotne zwiększanie udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie. Przy czym kluczową jest techniczna modernizacja i rozbudowa ciepłownictwa systemowego, do czego powinien przyczynić się rozwój kogeneracji, zwiększenie wykorzystania OZE i odpadów w ciepłownictwie systemowym, modernizacja i rozbudowa systemów dystrybucji ciepła i chłodu oraz popularyzacja magazynów ciepła i inteligentnych sieci. Niezbędne staje się zapewnienie pokrycia kosztów uzasadnionych działalności gospodarczej przedsiębiorstw energetycznych w zakresie wytwarzania ciepła w źródłach, w których ciepło wytwarzane jest w jednostkach kogeneracji, wraz z uzasadnionym zwrotem z kapitału zaangażowanego w tę działalność.

Dynamicznie zmieniające się koszty emisji CO₂ związane z polityką klimatyczną Unii Europejskiej mocno wpływają na dużą inercję przenoszonych kosztów działalności w średnich cenach ciepła stosowanych w metodzie uproszczonej kształtowania taryf dla ciepła wytworzonego w źródłach kogeneracyjnych – co należy zminimalizować przez ogólne zapisy w przepisach prawa. Dodatkowo, należy uwzględnić w przepisach prawa fakt, iż nie wszystkie źródła przekazujące dane do obliczenia średnich cen sprzedaży ciepła są obciążone kosztami emisji, bowiem nie wszystkie z tych źródeł zawierają się w grupie źródeł wytwarzających ciepło i jednocześnie ponoszących konsekwencje ETS.

W związku z powyższym, mając na uwadze dynamicznie rosnące koszty emisji dwutlenku węgla, wystąpiła konieczność unormowania w prawie sposobu obliczenia uzasadnionych rocznych kosztów zakupu uprawnień do emisji dwutlenku węgla tak, żeby można było uwzględnić prognozowany wzrost kosztów tych uprawnień. W projektowanym §11 ust. 1 pkt 5 odniesiono się do ustaleń rynkowych notowanych w kontraktach terminowych z dostawą w grudniu roku złożenia wniosku o zatwierdzenie

taryfy dla ciepła, na europejskich giełdach towarowych. Takie podejście powinno zapewnić wytwórcom ciepła kształtującym taryfy możliwość pokrycia koniecznych do poniesienia kosztów uprawnień do emisji dwutlenku węgla w okresie objętym wnioskiem taryfowym, a nie na podstawie danych historycznych.

W związku z tym, że brzmienie art. 47 ust. 2f ustawy – Prawo energetyczne odnosi się do planowanych przychodów ze sprzedaży ciepła przyjmowanych do kalkulacji cen i stawek opłat w taryfie dla ciepła dla jednostek kogeneracji, natomiast §13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło stanowi o szerszym zakresie wykonywania działalności – dotyczy źródeł ciepła, w których ciepło jest wytwarzane w jednostkach kogeneracji – należało zaproponować ujednoczenie tych przepisów przez dostosowanie tekstu rozporządzenia do aktu prawnego wyższej rangi. Jednocześnie zmodyfikowany przepis da możliwość wyodrębnienia ze źródeł ciepła z jednostkami kogeneracji kotłów szczytowych lub awaryjnych, które nie stanowią jednostek kogeneracji. Sformułowanie dotyczące „jednostek kogeneracji”, a nie „źródeł, w których ciepło jest wytwarzane w jednostkach kogeneracji”, umożliwia kształtowanie taryf dla ciepła na podstawie wskaźnika referencyjnego i średnich cen sprzedaży ciepła tylko dla jednostki kogeneracji występującej w źródle i pozwoli na uelastycznienie dotychczasowego pojęcia „źródła w którym ciepło jest wytwarzane w jednostkach kogeneracji”, w sposób umożliwiający kosztowe zatwierdzenie taryfy dla jednostek wytwarzania ciepła, które w źródle występują, a nie stanowią jednostki kogeneracji.

Należało także tak zdefiniować wielkość „k”, która jest elementem wzoru na obliczenie wskaźnika referencyjnego, żeby wielkości te mógł obliczać i publikować Prezes URE w zależności od zmian warunków wykonywania działalności przez przedsiębiorstwa energetyczne obciążające wytwarzanie ciepła w kogeneracji – dla poszczególnych rodzajów paliw, o których mowa w art. 23 ust. 2 pkt 18 lit. c ustawy – Prawo energetyczne. Określenie wielkości „k” umożliwi także uwzględnienie braku w średnich cenach sprzedaży ciepła publikowanych przez Prezesa URE pełnej próby źródeł będących w systemie ETS.

Zmienione przepisy prawa będą stanowić wymóg uwzględnienia możliwości zmian taryf dla ciepła z kogeneracji, nie tylko po ogłoszeniu nowych średnich cen sprzedaży ciepła przez Prezesa URE, ale także taka możliwość powinna być dana przedsiębiorstwom energetycznym wytwarzającym ciepło w kogeneracji po ogłoszeniu wskaźnika referencyjnego. Rozszerzenie przepisu §28 ust. 3 rozporządzenia przez uwzględnienie zmiany wskaźnika referencyjnego da możliwość zmiany taryfy dla ciepła z kogeneracji w przypadku zmiany tego wskaźnika.

Rozporządzenie wchodzi w życie po 14 dniach od jego ogłoszenia.

Zgodnie z przepisem art. 46 ust. 5 ustawy – Prawo energetyczne, projekt przedmiotowego rozporządzenia zostanie przekazany Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki, w celu zasięgnięcia opinii.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Stosownie do przepisów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), z chwilą przekazania do uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projektowane rozporządzenie nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, ani na małych i średnich przedsiębiorców

Projekt nie podlega opiniowaniu, konsultacjom ani uzgodnieniom z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.